

Flå, Nes Ål og Hol kommuner

Landbruksdepartementet
Avdeling for skog- og ressurspolitikk
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Arkivkode
V7

Vår ref.
03/01133 - OKA

Deres ref.

Dato
12.03.2004

FORSLAG TIL NY LOV OM SKOGBRUK HØRINGSUTTALELSE FRA FLÅ, NES, ÅL OG HOL KOMMUNER I BUSKERUD

Viser til forslag til ny skoglov, som ble sendt på høring 10.12.2003.

På bakgrunn av regionsamarbeid i Hallingdal har fire kommuner valgt å sende inn felles høringsuttalelse. Vedlagt følger høringsuttalelse fra Flå, Nes, Ål og Hol kommune i Buskerud.

1. Generelle kommentarer

Skogbruket er fremdeles en viktig næring i Hallingdal. I 2003 var avvirkingen totalt ca 150 000 m³, og den har i motsetning til resten av landet steget de senere år. Kommunene mener at verdiskapningen fra skogen vil være avgjørende for lokalsamfunnet også i framtiden. Det er derfor viktig at offentlig forvaltning følger opp med de rette virkemidler.

Fokus på økt verdiskaping, aktivt eierskap og inntektsmangfold.

I høringsnotatet blir det ofte nevnt at Departementet ved lovforslaget åpner for bredere tilnærming til verdiskaping og produksjon av varer, og at de ønsker å ”stimulere til eierskap og drift basert på mangfold av inntektskilder.” Selv om vi ved lesing av høringsnotatet legger godviljen til, kan vi ikke se ut fra lovutkastet at så er tilfelle. I så fall ber vi Departementet konkretisere hvordan den foreslåtte loven med tilhørende forslag til forskrifter skal styrke næringsgrunnlaget til norske skogeiere utover eksisterende lovverk. Generelt tror vi løsningen med bruk av juridiske virkemidler for å møte nye utfordringer for norsk skogbruk er lite gjennomtenkt.

Økonomiske virkemidler - Skogavgift

I utgangspunktet er tanken om bruk av skogavgift til å finansiere alle investeringer til planting og skogkultur god. Dette hadde fungert utmerket om tømmerprisene hadde vært vesentlig høyere enn hva de er i dag. Investeringer i skogen i form av foryngelseskostnader og stell av ungskog krever et visst kronebeløp. Det samme gjelder kostnader i forbindelse med hogst og leveranse av tømmer. Fortjenesten til skogeier ved hogst med lave tømmerpriser blir dermed

vesentlig påvirket av valgt avsetning av skogavgift for å dekke fremtidig investeringsbehov i skogen. Bruk av skogavgift som eneste økonomiske virkemiddel for å sikre fremtidige investeringer i skogen, utgjør dermed en stor trussel for fremtidig hogstaktivitet. Enkeltskogeier ser neppe den nasjonale betydningen i det å opprettholde tømmerstrømmer til norsk industri. Resultatet er at skogbruk blir mindre lønnsomt, og hogstaktiviteten reduseres ytterligere.

Økt kommunalt ansvar

Skogbruk er en nasjonal næring. I den sammenheng er det viktig å se både behov og sammenhenger over større regioner. Vi mener derfor pågående desentralisering for vesentlig deler av både myndighet og ansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken er feil strategi. Vi har liten tro på at den gjennomsnittlige kommune er beredt til å møte de utfordringer dette gir. Det oppgis som målsetting å løse interessekonflikter lokalt. Det eneste som er sikkert i denne sammenheng er at det kommer til å oppstå vesentlig flere interessekonflikter lokalt. I hvilken grad dette gir måloppfyllelse for de nokså diffuse landbrukspolitiske målsettinger synes uklart.

2 Kommentar til de enkelte bestemmelser

§4: Skogeier sitt forvalteransvar

I første avsnitt mener vi setningen *"Dette miljøansvaret kan føre til at nokre tiltak i skogen ikkje kan gjennomførast"* må strykes. Denne setningen er unødvendig!

Andre avsnitt - miljøforskrift

Departementet ønsker igjen å innføre miljøforskrift. Vi mener dette er uheldig ut fra følgende forhold:

All vesentlig tømmeromsetning er i dag miljøsertifisert. Etter flere år med praktisering av Levende Skog gjennom sertifiseringsordninger, er det med svært få unntak bevist at standardene sikrer et bærekraftig norsk skogbruk. Loven med tilhørende forskrifter bør derfor nøye seg med å gi de overordnede føringene og rammene for hvordan skogbruket skal drives, med nødvendige hjemler for gripe inn hvis skogeier ikke holder seg innenfor disse.

Norske lover og forskrifter settes som et minimumskrav i forhold til en sertifisering. Det er nærliggende å tenke seg en sterk argumentasjon for strengere revisjon av Levende Skogstandardene, for at dette skal fremstå som mer ambisiøst enn minimumskravene i lover/forskrifter. Dette vil slå svært negativt ut for aktiviteten i norske skoger!

En miljøforskrift vil kreve større oppfølging fra det offentlige. Det betviles i hvilken grad dette er realistisk å følge opp i det praktiske arbeid. Da det allerede finnes et system med "kjøreregler" for et miljøvennlig skogbruk, oppfattes det som dårlig ressursbruk i det offentlige når det lages et parallelt opplegg som krever kontinuerlig oppfølging om det skal ha noen hensikt! En miljøforskrift vil dessuten åpne for tolkninger. Dette kan gi spillerom for streng praktisering i enkelte kommuner, hvilket åpner for forskjellsbehandling av skogeierne. Vi tror dessuten en miljøforskrift vil gi unødvendige signaler til skognæingen, hvilket slår negativt ut på aktiviteten.

§5: Skogregistrering og skogbruksplan

3. avsnitt: *Oversikter over miljøverdiane som kjem fram gjennom skogbruksplanlegginga skal være offentlige tilgjengelige.* Det er Miljøinformasjonsloven som hjemler dette. Dette åpner for følgende problemstilling: Ved MIS-registreringer har skogeierne en betydelig egenandel. Det vil alltid være noen som ikke ønsker å betale. Når alt areal i kommunen registreres for miljøverdier, blir paradoksal nok denne informasjonen offentlig tilgjengelig. De skogeierne som ikke har betalt for opplysningene får da allikevel tilgang på dataene. For å sikre en mer robust og rettferdig ordning må Staten ta et større ansvar for finansieringen av registreringene!

I fjerde avsnitt, første ledd ønsker vi følgende tillegg:*data som blir samla inn skal forvaltast, når offentlige tilskudd utgjør deler av finansieringen.*

§6: Foryngelse

Departementet varslet en lovendring i forhold til foryngelse i Skogmeldingen. I behandlingen av denne uttalte et samlet Storting med unntak av Fremskrittspartiet, at det var nødvendig med et relativt høyt og stabilt tilskuddsnivå for å sikre fremtidige investeringer i primærskogbruket. I ettertid er tilskuddene til etablering og stell av ungskog fjernet. Bruk av forskrift er derfor forholdsvis fjernt fra Stortingets resept om økt satsing på skogkultur. En forskrift som tvinger skogeierne til å følge opp foryngelsesplikten er neppe fasiten for å øke skogbruksaktiviteten ellers i landet.

Generelt mener vi bruk av juridiske virkemidler er uheldig for å nå skogpolitiske målsettinger. På side 47 i høringsnotatet konkluderer Departementet med at fjerningen av tilskuddet til skogkultur i 2003 forsterker behovet til forskrift. Dette illustrerer virkelighetsoppfatningen! Om Staten hadde tatt et større økonomisk ansvar for å sikre foryngelsen, hadde en foryngelsesforskrift vært hensiktsmessig.

§9: Tolegrense for beitetrykk

Vi mener siste avsnitt om kommunens mulighet til å fastsette tålegrense for beitetrykket er bra. Vi vil ellers bemerke at det henvises til feil paragraf i avsnittet.

§10: Tiltak etter skader på skog

Vi mener det er bra å videreføre disse prinsippene fra gjeldende lov.

§11: Meldeplikt

Melding før igangsetting av tiltak bør ikke kreve tilbakemelding fra kommunen. I så fall må plikten benevnes som søknadsplikt. Vi ønsker derfor at siste setning om at kommunen skal gi tilbakemelding strykes om ordet ”meldeplikt” beholdes.

§14: Skogavgift på ved til eget bruk!

Departementet ønsker å videreføre skogavgiftsordningen. Navneendringen fra Skogavgift til Skogfond oppfattes som greit. Vi oppfatter det som lite hensiktsmessig å kreve skogavgift for virke til eget bruk. Dette bør strykes!

Vi reagerer på valgt sats for skogavgift. Denne er svært lav i forhold til ambisjonsnivået for skogavgift som økonomisk virkemiddel. Ved sluttavvirkning/foryngelseshogster mener vi denne satsen må settes til minimum 8% av bruttoverdien til virket. Ved tynningsdrift gis mulighet til å slippe avsetning av skogavgift, da dette er et kvalitetsfremmende tiltak på lik linje med annen skogkultur, og hvor økonomien ved tiltaket ikke tillater økning i kostnader.

§ 15: Bruk av skogfondet

I andre avsnitt nevnes prioriterte bruksområder for Skogfondet. Skogsveger er ikke nevnt her. God infrastruktur er viktig for all aktivitet i skogen. Bruksområdet for skogfondet til veier må derfor nevnes eksplisitt i paragrafen. En god infrastruktur er dessuten svært viktig for "andre inntektskilder" på eiendommene. Det har siden år 2002 vært en betydelig svekking av skogavgiftsordningen for skogsveger, ved at skattefordelen ikke oppnås ved bruk av skogavgift til nyanlegg. Vi ønsker derfor at "skogsveger" tas med som prioriterte bruksområder for skogavgift.

§21 Straff og tvangsgebyr

Vi mener prinsippene i gjeldende lov §52, om at overtredelse av loven ikke påtales uten begjæring fra Skogoppsynet, må videreføres i den nye loven. Vi frykter ellers en strøm av anmeldelser basert på subjektive holdninger hos kritiske enkeltpersoner. Vi mener det er riktig at skogoppsynet skal ta vurderingen om relevans for påtale ved påstand om lovbrudd.

Med vennlig hilsen

Vidar Jørdre
Skogbrukssjef Ål og Hol

Ola K. Akervold
skogbrukssjef Flå

Jon Andreas Ask
skogbrukssjef Nes